

GETTY

Sota una pell de silenci

DAVID VIDAL
CASTELL

Vivim com somiem: sols. Bé ho sap el vell Dad Lewis, que torna cap al poble per les carreteres rectes de les planes altes de Colorado. El vent despena els matolls d'artemisa i els conreus de blat de moro. El vell sap ara que viu els darrers dies, menjat per un càncer que l'enfronta al passat. "Hauria estat incapaç de notar que estava a punt de passar alguna cosa", ens diu el narrador, i aquesta irrupció de la contingència en la vila imaginària de Holt –on aparentment mai no hi passa res– om-

ple el relat de personatges interpel·lats per la vida, que prenen decisions ètiques sovint amb conseqüències dramàtiques. Una forma de valentia que només és possible en qui sap que ja no té futur.

Benedicció completa la trilogia de Holt, juntament amb *Cançó de la plana* i *Capvespre*. Haruf hi explora un indret que sospitem que li és familiar, i no només perquè l'espai sigui de nou Holt. El mateix autor moria a penes un any després de la publicació del llibre, al 2014. En temps de metaliteratures i artefactes desconstruïts, Haruf escriu a pit descobert i fa honor a la radicalitat de cert realisme rural. L'estat

BENEDICCIÓ
KENT HARUF
PERISCOPI
TRAD. MARTA PERA
CUCURELL
344 PÀG. / 18,90 €

d'ànim que ens deixa la lectura fa regust de Faulkner –penso precisament en *Mentre em moria*, tot just reeditada–, de Carson McCullers, de Cormac McCarthy o de Flannery O'Connor.

La transparència de l'escriptura –diàlegs majoritàriament, cosits per un narrador omniscient ben neutral–, com ja ens té avesats Haruf, empeny el text com un riu plàcid i cabalós, que no pot fer sinó el que fa: avançar mansament cap a un final intuït. Quan no conservem les paraules per al·ludir al sagrat, i no veiem res en la foscor, Haruf ens hi fa veure sense projectar-hi cap llum, fent que hi acostumem els ulls.

Perquè si una cosa deixa clara Kent Haruf és que a la vida tot el que pot sortir malament hi surt. En les primeres pàgines coneixem la Berta May, veïna dels Lewis, que cria una neta orfe de pare i mare –que acaba de morir de càncer de pit–, i els fills del Dad, la Lorraine i el Frank, amb qui vol refer uns ponts enfonsats durant massa anys, i que ara viuen, lluny, vides solitàries i miserables, de les quals ell se sent culpable –i amb raó–. Les Johnson, mare i filla, velles conques que atresoren secrets de dolor i de goig. O l'enigmàtic reverend Lyle, abocat a prendre una decisió moral extrema que el deixa sol –una solitud, però, que el reconcilia amb ell mateix–. Adolescents assetjats, vídues alcoholitzades, dependents corruptes, dones prostituïdes, suïcides. No: "Ningú no és feliç", llegim a la plana 41. La pell de silenci de la plana amaga molt de dolor.

Aquesta connexió personal intuïda, certament, fa que *Benedicció* estigui, tot i la contenció de base, més a prop del melodrama que no pas ho estaven les anteriors novel·les de Haruf. "Quantes vegades he entrat i sortit per aquesta porta? Puja a tota la vida, és la vida d'un home", plora el vell Lewis davant la seva ferreteria, acompanyat per la seva filla a un *tour* de comiat pel poble, mentre descobreix que la solitud no és només una fatalitat que se'ns revela quan fem balanç final, sinó que pot ser també la conseqüència d'haver pres a la vida les decisions encertades.

Perquè vivim com somiem, sols, dèiem a l'inici. Que sigui una cita d'*El cor de les tenebres* de Joseph Conrad no és casual, perquè Conrad també hi explica la història de Marlow, riu Congo amunt, transformat per la inhumanitat i l'odi, buscant l'honestedat brutal dels que són valents perquè no tenen futur. I escrutant en silenci les tenebres, com fa el vell Dad, i com probablement va fer fins el darrer dels seus dies Kent Haruf. ♦♦